

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Crèdits	1.68 presencials (42 hores) 4.32 no presencials (108 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Antich Bauzá maria.antich@uib.es	15:00h	16:00h	Dilluns	23/09/2013	15/09/2014	B001 -cita prèvia

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Educació Social	Obligatòria	Tercer curs	Grau
Doble titulació: Grau d'Educació Social i Grau de Treball Social	Obligatòria	Tercer curs	Grau

Contextualització

El temps lliure constitueix una realitat social que presenta una gran i creixent quantitat de dimensions pedagògiques i de possibles formes d'intervenció educativa. Aquestes dimensions i formes d'intervenció constitueixen l'objectiu d'aquesta assignatura.

Més enllà de les necessàries qüestions introductòries de tipus conceptual, històric i sociològic sobre el temps lliure, s'intentarà presentar la gènesi de la pedagogia de l'oci, així com algunes consideracions generals sobre el seu sentit, els seus principis i finalitats. A un nivell més pràctic o tècnic, també es tractaran aspectes relatius a la intervenció educativa a les situacions concretes del temps lliure i es destinarà una gran part del curs a analitzar els diferents àmbits que configuren la pedagogia de l'oci.

Requisits

Competències

Aquesta assignatura s'integra dintre del Bloc C del Pla d'Estudis (Intervenció professional en Educació Social) i més concretament dintre de la matèria *Educació de l'oci, l'animació i la gestió cultural*, i els resultats

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

d'aprenentatge previstos són el coneixement dels fonaments teòrics de l'educació de l'oci i del temps lliure i l'aplicació d'estratègies i programes d'intervenció socioeducativa relacionades amb el món de l'oci.

Específiques

1. Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció socioeducativa (CE1).
2. Gestionar estructures, processos i programes de participació i acció comunitària (CE5).
3. Dissenyar, organitzar, gestionar i avaluar programes, projectes i serveis socioeducatius en els àmbits de l'educació familiar i el desenvolupament comunitari; la integració social; l'animació i la gestió cultural; de la infància i joventut, així com de les persones adultes (CE8).

Genèriques

1. Habilitats per a potenciar les relacions interpersonals i entre grups (CT10).
2. Compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional (CT15).

Continguts

Continguts temàtics

Mòdul 1. Oci i temps lliure. Bases històriques i conceptuals

Tema 1. Els conceptes d'oci i temps lliure

Tema 2. Història i realitat actual de l'oci i el temps lliure

Mòdul 2. La pedagogia de l'oci

Tema 3. Formació i desenvolupament de la Pedagogia de l'oci

Tema 4. Objecte de la Pedagogia de l'oci i models generals de la intervenció educativa en el temps lliure

Mòdul 3. Col·lectius i àmbits d'intervenció sobre l'oci

Tema 5. Intervenció sobre l'oci en la infància i l'adolescència

Tema 6. Intervenció sobre l'oci en altres col·lectius

Mòdul 4. La intervenció educativa en el temps lliure

Tema 7. La figura de l'animador

Tema 8. Disseny de programes, projectes i activitats d'educació en el temps lliure

Metodologia docent

S'exposarà el contingut teòric dels temes a través de les classes teòriques (grup gran) seguint diversos textos i lectures de referència que serviran per a fixar els coneixements lligats a les competències previstes. A més, es duran a terme les classes pràctiques (grup mitjà) en les quals s'aplicaran els continguts adquirits a situacions i contextos reals o simulats a partir de la resolució de problemes, anàlisi de necessitats, elaboració de projectes, etc, amb la qual cosa es permetrà a l'alumnat d'iniciar-se i desenvolupar les competències previstes

Les principals orientacions metodològiques que s'han de tenir en compte per a aquesta assignatura són:

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

- * Tenir molt present el calendari de l'assignatura, entregant les activitats dintre dels terminis establerts.
- * El desenvolupament de cada tema serà a càrrec del professorat, el qual lliurarà els materials complementaris i els recursos necessaris a través de la plataforma de Campus Extens.
- * S'ha de tenir molt en compte el caràcter "Recuperable" i "No recuperable" de cadascuna de les modalitats de treball, ja que això pot determinar la superació o no de l'assignatura.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Exposició teòrica	Grup gran (G)	Explicació teòrica del concepte d'oci i temps lliure, així com de les característiques principals de la Pedagogia de l'oci i els models d'intervenció sobre aquesta, per tal que l'alumnat assoleixi un marc teòric de referència sobre aquests conceptes.
Classes pràctiques	Sessions pràctiques	Grup mitjà (M)	S'emprarà l'aprenentatge cooperatiu per tal que l'alumnat pugui aplicar tècniques i eines per a la intervenció amb diferents col·lectius en el marc de l'oci i el temps lliure. D'aquesta manera, els estudiants afiançaran els conceptes tractats a les sessions teòriques per tal d'assolir les competències necessàries.
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Mitjançant una prova escrita de preguntes curtes, s'avaluarà la correcta adquisició de les competències proposades dintre de l'assignatura.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Estudi del temari	Mitjançant l'estudi de manera autònoma del temari de l'assignatura, l'alumnat aprofundirà en l'assignatura a nivell individual i això permetrà la reflexió sobre els continguts treballats durant tot el semestre.
Estudi i treball autònom en grup	Desenvolupament activitats	A partir dels continguts exposats durant les classes teòriques i l'aprofundiment sobre aquests realitzat a les classes pràctiques, l'alumnat anirà desenvolupant, en petits grups, diferents activitats proposades pel professor/a de cara a treballar l'aprenentatge cooperatiu i fixar els continguts de l'assignatura.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Projecte d'intervenció	Tot tenint en compte els continguts treballats de forma presencial durant el semestre, al llarg d'aquest l'alumnat (de manera individual o grupal) haurà d'anar dissenyant un projecte d'intervenció sobre l'oci per a un col·lectiu en particular que, finalment, haurà de presentar al docent. El professor/a avaluarà la qualitat del treball en funció dels paràmetres i instruccions explicats a classe.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		42	1.68	28
Classes teòriques	Exposició teòrica	25	1	16.67
Classes pràctiques	Sessions pràctiques	15	0.6	10
Avaluació	Examen	2	0.08	1.33
Activitats de treball no presencial		108	4.32	72
Estudi i treball autònom individual	Estudi del temari	45	1.8	30
Estudi i treball autònom en grup	Desenvolupament activitats	23	0.92	15.33
Estudi i treball autònom individual o en grup	Projecte d'intervenció	40	1.6	26.67
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Tot seguit s'expliciten els procediments d'avaluació de cadascuna de les activitats d'aquesta assignatura desenvolupades al llarg del semestre. S'assenyalen com a "No recuperables" aquelles activitats que s'han de superar durant el període lectiu de l'assignatura.

S'ha de tenir en compte que l'examen aporta un 50% de la nota final, mentre que les activitats realitzades al llarg del curs (tant presencials com no presencials) suposen el 50% restant, i que no es podrà superar l'assignatura sense tenir aprovades ambdues parts independentment.

A la vegada, si es detecta algun tipus de frau acadèmic, com pugui ser el plagi d'algun treball o part d'aquest, això suposarà l'automàtica qualificació de l'activitat amb un "suspens" (0,0).

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

Exposició teòrica

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Explicació teòrica del concepte d'oci i temps lliure, així com de les característiques principals de la Pedagogia de l'oci i els models d'intervenció sobre aquesta, per tal que l'alumnat assolixi un marc teòric de referència sobre aquests conceptes.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'assistència i participació en les classes teòriques, així com la correcta resolució de petites activitats proposades en funció del marc teòric de l'assignatura. Es controlarà l'assistència a totes i cada una de les classes. Aquest 5% de la nota final es concedirà a aquells alumnes que hagin assistit al 100% de les hores de classe.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Sessions pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	S'emprarà l'aprenentatge cooperatiu per tal que l'alumnat pugui aplicar tècniques i eines per a la intervenció amb diferents col·lectius en el marc de l'oci i el temps lliure. D'aquesta manera, els estudiants afiançaran els conceptes tractats a les sessions teòriques per tal d'assolir les competències necessàries.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà la correcta execució de les activitats simulades en funció de les explicacions teòriques. Aquest 5% es concedirà només a aquells alumnes que hagin fet correctament el 100% de les activitats proposades. Aquestes activitats s'hauran de fer en horari de classe, i no es podran lliurar amb posterioritat.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Mitjançant una prova escrita de preguntes curtes, s'avaluarà la correcta adquisició de les competències proposades dintre de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà la correcta exposició dels coneixements adquirits a través de l'assignatura i el desenvolupament correcte de les qüestions plantejades

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Desenvolupament activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (Recuperable)
Descripció	A partir dels continguts exposats durant les classes teòriques i l'aprofundiment sobre aquests realitzat a les classes pràctiques, l'alumnat anirà desenvolupant, en petits grups, diferents activitats proposades pel professor/a de cara a treballar l'aprenentatge cooperatiu i fixar els continguts de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Es valoraran els treballs lliurats al professorat i realitzats en petits grups de manera autònoma i no presencial, tot partint de si els continguts s'ajusten als tractats a l'assignatura. Tots els treballs s'hauran de lliurar en format de paper, en la data límit assignada. No s'admetrà cap treball fora de la data límit o no lliurat en format paper.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

No s'admetran lliurament per correu electrònic. Aquest 10% de nota es concedirà només a aquells estudiants que realitzin i aprovin el 100% de les activitats proposades.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Projecte d'intervenció

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Tot tenint en compte els continguts treballats de forma presencial durant el semestre, al llarg d'aquest l'alumnat (de manera individual o grupal) haurà d'anar dissenyant un projecte d'intervenció sobre l'oci per a un col·lectiu en particular que, finalment, haurà de presentar al docent. El professor/a avaluarà la qualitat del treball en funció dels paràmetres i instruccions explicats a classe.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà el grau de coneixements adquirits per l'alumnat amb el seu treball autònom o grupal a l'hora d'estructurar i presentar els continguts pràctics de l'assignatura a través del disseny d'un projecte d'intervenció, tot seguint els paràmetres i indicacions donats pel professor/a

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Tot seguit es presenta la bibliografia, tant bàsica com complementària, que s'ha considerat més adient per al desenvolupament d'aquesta assignatura. De tota manera, al llarg del semestre, s'aniran comentat aquests recursos (i la seva idoneïtat) així com d'altres que puguin anar sorgint en funció de les necessitats de l'alumnat i els seus interessos.

Bibliografia bàsica

- CALVO, A. M. (1997). "Animación sociocultural en la infancia. La educación en el tiempo libre. En J. Trilla, Animación Sociocultural. Teorías, Programas y Ámbitos, Barcelona, Ariel, pp. 211-221.
- FRANCH, J.; MARTINELL, A., Animar un proyecto de educación social. La intervención en el tiempo libre. Barcelona, Ed. Paidós, 1994.
- PUIG, J., TRILLA, J., Pedagogia del ocio, Barcelona, Ed. Laertes, 1996.
- TONUCCI, F., La ciutat dels infants. Barcelona, Ed. Barcanova, 1997. (En castellà, Ed. German Sánchez Ruipérez).
- TRILLA, J., Otras educaciones. Animación sociocultural, formación de adultos y ciudad educativa. Barcelona, Ed. Anthropos, 1993.

Bibliografia complementària

- AA.VV., Organizaciones infantiles y juveniles de tiempo libre. Madrid, Ed. Narcea, 1994.
- ANTON, S. (2005): Parques temáticos. Más allá del ocio, Editorial Ariel, Barcelona.
- ARANGUREN, J.L., Ética de la felicidad y otros lenguajes, Madrid, Editorial Tecnos, 1989.
- ARMENGOL, C. (2004): "¿Qué es y qué no es educación en el tiempo libre? Un ensayo de "no" respuesta", Revista Monitor – Educador, núm. 103, mayo-junio.
- BESNARD, P., La animación sociocultural. Barcelona, Ed. Paidós, 1991.
- BORJA, M., Las ludotecas : instituciones de juego. Barcelona, Octaedro, 2000.
- CALVO, A., La animación sociocultural. Una estrategia educativa para la participación. Madrid, Alianza Editorial, 2002.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

- CALVO, A. (1999): "Consecuencias de la mercantilización del ocio para la actuación de las administraciones públicas" a Diversos autors (1999): Nuevas pautas de ocio de los jóvenes, Diputación Foral de Gipuzkoa, p. 100 – 114.
- CSIKSZENTMIHALYI, M., "Ocio y creatividad en el desarrollo humano", en Cuenca, M. (editor), Ocio y desarrollo humano, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000, pp. 17-32.
- CUENCA, M., Temas de Pedagogía del Ocio. Bilbao, Universidad de Deusto, 1996.
- CUENCA, M. Ocio humanista, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000.
- CUENCA, M., Pedagogía del ocio: modelos y propuestas. Bilbao, Universidad de Deusto, 2004.
- CUENCA, M. (coord.), Aproximación multidisciplinar a los estudios de ocio. Bilbao, Universidad de Deusto, 2006.
- DE GRAZIA, S., Tiempo, trabajo y ocio. Madrid, Ed. Tecnos, 1966.
- DUMAZEDIER, J. y A. RIPERT: Loisir et culture. París, Seuil, 1966.
- DUMAZEDIER, J., "Realidades del ocio e ideologías", en AA.VV., Ocio y sociedad de clases. Barcelona, Ed. Fontanella, 1971.
- FEIXA, C., GONZÁLEZ, I., MARTÍNEZ, R., PORZIO, L., "Identitats culturals i estils de vida" a AA.VV., La infància i les famílies als inicis del segle XXI. Informe 2002. Vol. 3, Barcelona, Institut d'Infància i Món Urbà, 2002, págs. 325-474.
- FRANCH, J., El lleure com a projecte. Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1.985.
- GIL, E. y E. MENENDEZ: Ocio y prácticas culturales de los jóvenes. Barcelona, Publicaciones de Juventud y Sociedad, Ministerio de Cultura, 1985.
- GIL CALVO, E., "Elogio del ocio", Temas para erl debate. nos. 9-10, 1995, pp. 26-29.
- GORBEÑA, S., MARTÍNEZ, S., "Psicología del ocio", en CUENCA, M. (coord.), Aproximación Multidisciplinar a los Estudios de Ocio, Bilbao, Universidad de Deusto, 2006, pp.123-142.
- HENRI, J.P., Un lloc per a l'esplai. Barcelona, Ed. Pleniluni, 1994.
- INSTITUT DE FORMACIÓ DE LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS, Perspectives per a les colònies i activitats de vacances. Barcelona, Eds. Pleniluni, 1997.
- KELLY, J. R., Leisure, Identities and Interactions. London, George Allen & Unwin Ltd., 1983.
- LAFARGUE, P., El derecho a la pereza, México, Ed. Grijalbo, 1970.
- LANFANT, M.F., Sociología del ocio. Barcelona, Ed. Península, 1978.
- LÁZARO, Y., "Derecho al ocio", en en CUENCA, M. (coord.), Aproximación Multidisciplinar a los Estudios de Ocio, Bilbao, Universidad de Deusto, 2006, pp.143.156.
- LORENTE, S; MARTIN, J.M. (2005): Infancia, juventud e internet: nociones básica y principios para su buen uso, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, Madrid.
- LLOPART, I; SERRACANT, P. (2004): Debats i lectures sobre polítiques de joventut, Secretaria General de Joventut, Generalitat de Catalunya, Barcelona.
- LLULL, J. (1999): Teoría y práctica de la educación en el tiempo libre, Editorial CCS, Madrid.
- MUNNE, F., Psicología del tiempo libre. México, Ed. Trillas, 1980.
- NEULINGER, J., The Psychology of Leisure. Springfield, Charles C. Thomas, 2000.
- PUIG, E.; VILA, J.M., Cent anys de Colònies de Vacances a Catalunya (1893-1993). Barcelona, Ed. Mediterrània, 2005
- ROCA, VALLS, TRILLA, VILA, VILATERSANA, PUIG, BATLLE, COMAS ..., Colònies d'Estiu. Un marc pel desenvolupament de l'autonomia dels infants. Barcelona, Promociones Publicaciones Universitarias, 1986.
- RODRIGUEZ, E. (Coord.)(2002): Jóvenes y videojuegos: Espacio, significación y conflictos, Injuve, Edición electrónica.
- SOLER, P., L'educació en el lleure a Girona, Barcelona, Llibres del Segle, 1995
- STEBBINS, R., "Un estilo de vida óptimo de ocio: combinar ocio serio y casual en la búsqueda del bienestar personal", en Cuenca, M. (editor), Ocio y desarrollo humano, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000, pp. 109-116.
- TONUCCI, F., Quan els infants diuen Prou! Barcelona, Ed. Graó, 2004. (En castellà, Ed. German Sánchez Ruipérez)

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

- TRILLA, J., La educación fuera de la escuela. Barcelona, Ed. Ariel, 1.996.
- ---- (coord.), Animación sociocultural. Teorías programas y ámbitos. Barcelona, Ed. Ariel, 1997.
- ---- "Un marc teòric: La idea de ciutat educadora", a Les ciutats que s'eduquen. Temes d'educació, núm. 13, Diputació de Barcelona, 1999, pàgs. 11-52.
- ---- "tres pedagogies del lleure i una més", a Educació social. Revista d'Intervenció Socioeducativa, num.11, 1999, pàgs. 54-72.
- ---- Pedagogia del grup i del projecte. Una aproximació a l'obra de Joaquim Franch. Barcelona, Ed. 62-Eumo Ed., 2000.
- ---- "El universo de la educación social" en Romans, Petrus, Trilla, De profesión educador (a) social. Barcelona, Ed. Paidós, 2000, pp. 15-62
- ---- "Para una pedagogía del ocio que no se desmienta a sí misma", en CUENCA, M. (ed.), Ocio y desarrollo humano, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000, pp. 135-142.
- ---- "La respuesta del marco escolar frente a las nuevas necesidades de la familia y el educando", a AA.VV., La participación de los padres y madres en la escuela. Barcelona, Editorial Graó, 2003, pàgs. 61-69.
- ---- "Vacances d'estiu, qualitat de vida i educació", a Perspectiva Escolar, núm. 305, 2006, pàgs. 2-11.
- ---- "APS i educació en el lleure", 1es Jornades d'Intercanvi d'Experiències d'Aprenentatge Servei, 2006, <http://www.aprenentatgeservei.org/index.php?cm=04.02> [Arxiu PDF]
- TRILLA, J.; NOVELLA, A., "Educación y participación social de la infancia", a Revista Iberoamericana de Educación, núm. 26, 2001, pàgs. 137164. <http://www.rieoei.org/rie26a07.htm>
- TRILLA, J., GARCÍA, I., "Infància, temps lliure organitzat i participació social", a AA.VV., La infància i les famílies als inicis del segle XXI. Informe 2002. Vol. 3, Barcelona, Institut d'Infància i Món Urbà, 2002, pàgs. 13-148.
- TRILLA, J., GARCÍA, I., "Infancia y tiempo libre organizado", a Gómez Granell, C., García Milà, M., Ripoll-Millet, A., Panchon, C. (coords.), Infancia y familias: realidades y tendencias. Barcelona, Ed. Ariel, 2004, pàgs. 153-174.
- TRILLA, J., RIOS, O., "Les activitats extraescolars: diferències i desigualtats", a AA.VV., Infància, famílies i canvi social a Catalunya, Informe 2004. Barcelona, Institut d'Infància i Món Urbà, 2005, pàgs. 294-344.
- VELEN, T., Teoría de la clase ociosa, Madrod, Alianza Editorial, 2004.

Altres recursos

